

PODPEŠKO JEZERO JE VSE BOLI OGRUŽENO

Odplake v »krimskem ribjem očesu«

Kljub razglasitvi podpeškega jezera za naravni spomenik, je ta podkriški naravni biser za mnoge, ki prihajajo na njegovo obrežje še vedno le navaden smetnjak, v katerega lahko mečejo, kar se jim zljubi. K temu po svoje prispeva tudi brezbržnost inspekcijskih služb in Regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki se ne menita za izvajanje odloka o zaščiti jezera iz leta 1988, pa čeprav ekološki del tega opozarja na posledice. (podkriško jezero je edino kraško jezero na Balkanu, ki ne presihata).

»Ob jezera sta zdaj samo dve tabli, imamo odlok o njegovi zaščiti in nekateri zdaj mislijo, da je vse v redu.« se kar ne more načuditi tej brezbržnosti do podkriškega naravnega lepota eden od pobudnikov za njegovo ohranitev, inž. Leopold Pristavec. »Včasih so dajali temu jezeru »krimsko ribje oko«. Zdaj pa je ob njem vse več umazanije, ki je opazna zlasti ob robu gozda. K jezeru prihaja vse več izletnikov. Nujno bi bilo treba začeti tudi z urejanjem kanalizacije v vasi, da se prepreči divje odlaganje smeti in nenasadzovan odvoz odpadkov iz hišnih greznic na zaščiteno ravnicno okrog jezera. Ribiči so ob robu jezera vse pokosili, da laže lovijo, spomladaj pa travo že požgejo. Prej je bil ribolov prepovedan, razen za ribiška tekmovalca. Zdaj pa v jezeru vlagajo krape, čeprav niso avtohtona riba. Zelenke pa so že izginile. Obiskovalci in ribiči razen tega obmeta vajo v vodo steklenice in razno embalažo. Še sreča, da ne vsake toliko časa nastopijo poplave.

ki so naravni snažilec. Na ta način se jezerce edino ne očistilo, sicer bi že zdavnaj postalo navadna mlakaža.

Z jezerom, pri vasi Jezero, v katerem je doma močvirski tulipan, beli in rumeni lokvanj, biček in trstje, se ne ukvarjajo le varstveni delavci, ampak tudi potapljači, jamarji. Peter Pavšič je o raziskavah jezerskega dna v glasilu »Ribič« pred leti zapisal: »Potapljaškimi raziskavami dna Podkriškega jezera je uspelo prikazati neokritični zanimivosti jezerskega dna, resnico o njegovi sedanjosti in globini, ki je za polovico manjša, kot so jo izmerili z grezlo-rom prejšnji raziskovalci. Morda je velik krivec mulj, ki se je na debelo naselil na dno jezera,

Iz občinskega odloka iz leta 1988:

»Z namenom, da se ohrani in varuje obstoječe stanje naravnih vrednot, zavaruje avtohtono rastlinstvo in živalstvo ter značilnosti neživega sveta, razglasimo jezero pri Podpeči za naravni spomenik...«

predvsem pa v najgloblja brezna in tako skazil mrtvev enim kot drugim raziskovalcem vsekar čudovitega barjanskega jezera, ki je nekdo morda skrivalega mostičarje, kar bodo z novimi znanstvenimi prijemi in tehnikami odkrili v bližnji prihodnosti...«

NAŠA ANKETA

Več pozornosti komunalni

Čeprav se pri komunalni ureditvi naših krajev v zadnjem času malce premika na bolje, marsikje še vedno ne morejo biti zadovoljni z uredjenostjo njihovih krajev. Občinski moštjčki pa tudi moštjčki krajevskih skupnosti so vse plitvejši, sami občani pa tudi ne morejo v nedogled segat v žep, saj marsikdo še za kruh nima več. Za zdaj nam pač ne preostane drugega, ko da se sprijaznimo s tem, da bomo boljše ceste, kanalizacije in druge komunalne blagave se naprej dobivali le po polzevo.

Martin Merkun, kmetovalec z Iga: »Zgornji del Iga je komunalno že urejen, spodnji del – to je tja do Drage – pa še ne. Treba bi bilo tudi že enkrat asfaltirati cesto Ig-Skofljica in dokončno urediti cesto Ig-Ljubljana. Ta je sicer zdaj ponekod boljša kot je bila, toda ne vem, če bo vzdržala, ko po njej vozi toliko tovornjakov. Na nekaterih mestih se že kažejo razpoke. Tudi sicer je promet na Igu še dokaj neurejen, voznja skozi vas ni več varna.«

Matjaz Bernik, kmetovalec iz Brezja: »Pri nas bi bilo treba nujno urediti kanalizacijo, saj se po vsakem potoku teče gnojica. Kanalizacija imajo le tisti, ki so si jo sami naredili. Ne vem, zakaj ne asfaltirajo naših stranskih cest. Povsod drugod se asfaltira, samo pri nas ne.«

Franci Stanovnik, avtomehaničar iz Horjula: »Zadnji čas bi že bil, da bi potegnili asfalt tudi mimo horjulške larnice cerkve, vsaj do kapele v Grabnu, če že ne do Ramova. Cesta je slaba in ozka, kar naprej se jo treba umikati nasproti vozovnim avtomobilom. A če že ni denarja za asfalt, naj ceste vsaj solidno postopajo.«

DRUG PROBLEM JE NESNAGA. Marsikje kar v potok spuščajo odplake iz stranišč, morali bi urediti kanalizacijo. Tudi zabojnikov za odpadke manjka. Še večja nadloga pa so divja odlagališča. Kar nekaj jih je ob potokih, in ta še dodatno onesnažujejo vodo.

»Rudi Vizin, elektromehaničar iz Notranjih Goric: »V našem kraju so začeli z gradnjo kanalizacije, a je žal niso dokončali. Ljudje imajo odplake speljane kar v potoke, in zdaj poleti bo začelo smrdeti, da bo groza. Obstaja nevarnost epidemije. Tudi vaške ceste so »nikave«. Morali bi urediti pločnike, vsaj od zapornice do Notranjih Goric. Zgradili pa so jih le skozi Vnanje Gorice, do hišne št. 13 v Notranjih Goricah. V Notranje Gorice namreč hodijo otroci v šolo, zato bi bilo treba zaradi njihove varnosti pločnike nujno urediti.«

Avtobusna postajališča so asfaltirana, razen postajališča pri zapornicah. Ta postaja še nima asfalta, pa čeprav je ob njej obračališče. Tudi prehoda za pešce ni tam, pa čeprav ceste vsak dan prečkajo šolarji in obstaja nevarnost nesreč.

Anton Povše, uslužbenec iz Polhovega Gradca: »Kot krajan podeželja smo zelo prikrajšani v primerjavi s krajanji, ki živijo v večjih krajih ali v mestu, kadar gre za ureditev krajev. Njim ni treba fizično delati, mi pa moramo vselej prispevati vsaj 30 odstotni delež v delu ali denarju, da se hoče kdo z nami sploh pogovarjati o investiranju kakšnega javnega dela. Kar zadeva naš kraj, se posebno zavzemam za ureditev parkirišča in avtobusne postaje. Pri slednji postaja naravnost nevržno, saj je že vse na kupu.«

BRANKO VRHOVEC

V ZELEMEN LOGU

O perečih in aktualnih tegobah

Krajevno skupnost Zeleni log želi kar precej problemov in nekateri se vlečejo že kar precej časa. O njih smo tudi v našem časopisu že precej pisali in prizadevanju predvsem pa uporabnemu vodstvu te krajevne skupnosti gre zasluga, da se marsikaj že spreminja, pa čeprav ne tako, kot bi želeli. V aprilu so skupaj s krajanji organizirali nekakšno tribuno o zgornjih vprašanih. Pri tem naj povemo, da smo bili kar prijetno presenečeni, saj je znaten del javnih površin v tej KS kazal drugačno, bolj urejeno podobo. Krajanji – predvsem starostjenci – so zavili rokave in rezultat je tu.

Nedvomno ostaja najbolj pereče vprašanje – vprašanje črnih gradenj, ki se kljub zazadnemu načrtu, sprejetem v letu 1990, še kar pojavljajo in krajanji že ne vedo, kako bi se jim zoperstavili. Te gradnje, večina je manjših, pa ponekod že kar grobo posegajo na zemljo krajanov ali pa jim onemogočajo dostope. Glavni uradni inspektor Gorazd Gorkič jim je jasno in odločno odgovoril, da je kar nekaj črnih gradenj pred izvedbo rušenja, zagotovo pa vse tiste, ki iz gabaritov izstopajo nad dovoljenimi. Ponovno pa je tudi pojasnil, da žal že ničkolikor potane pobude o spremembi zakonodaje s področja poseganja v prostor, še vedno niso naletele na odziv in že kar smešno je, da je črnograditelj za nedovoljen poseg v prostor kaznovan le s kaznijo do 5.000 tolarjev in to kot prekršek.

S predstavniki občinskega izvršnega sveta pa je stekel tudi živahen pogovor o komunalnih problemih. Med te sodi kot najpomembnejša naloga izgradnja prepotrebne kanalizacije in vodovoda za Sibirijo od Jesenkovega ob Cesti dveh cesarjev do Ceste na Rakovo željo ter v drugem delu do petih ulic. To bo

zahtevna naloga, v delu so projekti, v skladu z dotokom denarja pa bodo stekla dela najprej ob novi soli Livada, ki je v gradnji in nato ob Poti na Rakovo željo in dalje proti Sibiriji. Kmalu pričakujejo tudi izgradnjo prepotrebne pločnice ob Cesti dveh cesarjev, v ureditvi javnih poti pa znajo biti težave, saj si je marsikateri »lastnik« priložil kakšen del zemljišča.

Kar najhitreje bi želeli s pristojnimi občinskimi organi razčistiti lastništvo poslovne stavbe, v kateri je sedež KS, v tej stavbi je mimogrede povedano, na zadovoljstvo krajanov, odprta zasebna trgovina.

Nova trgovina

Pred prvomajskimi prazniki je v poslovni stavbi KS Zeleni log ob Cesti dveh cesarjev Igor Zadnik odprl prikupno trgovino z mešanim blagom. V njej se bodo z veseljem oskrbovali tamkajšnji krajanji, saj so tovrstne trgovine dosedaj kar precej oddaljene.

Pred stavbo pa imajo truden namen zgraditi in dokončno urediti otroško igrišče. Največja ovira za sedaj je to, da varnost ni zagotovljena, kar pomeni, da bo za ureditev potrebno več sredstev.

Se vedno pa se srečujejo tudi z nič kaj prijetnimi pojavi alkoholizma in lažjih oblik kriminala, ki se kar ne morejo izkoreniniti med nekaterimi krajanji, ki so sedaj tudi državljanji Slovenije. O tem, kako se tem pojavom zoperstaviti, pa je stekel pogovor tudi z direktorjem našega Centra za socialno delo. Brez že utečene in trajnega sodelovanja vseh krajanov, krajevne skupnosti, socialne službe in policije ne bo šlo.

DRAGO STANOVNIK

Gasilska vaja na Črnem vrhu

V soboto, 25. aprila smo gasilci društev Črni Vrh, Zalog, Polhov Gradec in Dvor organizirali krajevno vajo k Naku na Črnem vrhu 11.

Vaja je bila zastavljena, kot da gori kmetijsko polje (hlev). Na kraj požara so naprej prispeli gasilci iz Črnega Vrha in se takoj vključili v reševanje kmetijske mehanizacije nato so prispeli avtocestarne iz Polhovega Gradca in Dvora in se vključili v gašenje. V verigi je sodelovala vseh 60 gasilcev in že pri omenjenih društev. Premagali so dolžino 900 metrov ter 300 metrov višinske razlike, saj je bil odvoz vode iz Petavečnega grabna. Tokrat smo preizkusili tudi strojnike in ugotovili, da so dobro sposobni za delo v višini sistema. Vajo so strokovno vodili poveljniki društev in krajevni poveljniki gospod Marjan Peklaj. Na ogled smo povabili poveljnika sektorja Dobrova gospoda Matijo Golca in pa tajnika OGD Ljubljana na Vič Rudnika gospoda Vladimira Bizjana, katera sta si še z drugimi krajanji vajo tudi ogledala. Po končani vaji smo se vsi skupaj zbrali že na prej omenjeni domačiji. Poveljni sektorja Dobrova je vajo ocenil kot zelo uspešno na enem največjih terenov na področju GD Črni Vrh. Krajevni poveljni gospod Peklaj pa je bil zadovoljen tudi s sodelovanjem kmetije, ki nam je omogočil, da je vaja potekala nemotoma.

Nazadnje smo se vsi skupaj posevili ob dobri kapljici pravega Nackovega žganja, ki nam ga je gospodar Ivan Maček natakal in nazdravil in si potesil žejno s pivom, ki ga je prispelal Milan Košir, lastnik trgovine na Črnem vrhu.

GD ČRNI VRH

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ: BREST

Prah in blato

namesto brestov

O vasi Brest pri Tomišlju, ki je menda dobila ime po čudovitih brestih, ki so nekdo rastejo tam okoli, pravijo stari Breščani, da je bila nekdanj najbogatejša vas daleč naokoli. V kraju so premožni kar dve gostilni, zraven tega pa še nepregledne površine obdelovalne zemlje, ki so se raztezale tja dol proti Krimu (na Barju in Polju, kot pravijo), in zemlja je vsem dajala kruh. Po vojni je bilo veliko te zemlje nacionalizirane in v vasi sta ostala samo dva kmeta.

Z novimi političnimi vetrovi, ki so zaveli, se družabno življenje v Brestu spet počasi prebujajo. V vasi so dobili novo pizzerijo, kmalu pa bo zgrajena še (zasebna) gostilna. Tudi s kmetovanjem se menda spet ukvarja vse več ljudi, saj so nekateri ostali brez služb.

Nestrokovno opravljena dela na cesti

Zato pa krajanji Bresta nikakor ne morejo biti zadovoljni s komunalno uredjenostjo njihovega kraja. Še posebej se često. Odkar so lani dobili kanalizacijo, pravijo, cesta skozi vas ni več taka, kot je bila prej.

»Vse skupaj je bilo narejeno tako nestrokovno, da je zdaj na cesti vse polno luž. Cestišče je premalo utrjeno, ješki so neurejeni, skratka, delo ni bilo opravljeno kvalitetno. Naredili so le toliko, kolikor je bilo denarja, potem pa so odšli. Najslabše je od hišne št. 1 pa do konca vasi. To cesto bo

nujno treba spraviti v staro stanje. Obljubljajo, da jo bodo uredili letos, bomo videli. Tudi cesta na Gmajno je že vsaj kakih deset let v planu za asfalt, a jo vsakokrat vržejo ven. Po njej hodijo šolarji v šolo, drugi ljudje pa v službo in morajo hoditi po blatu, ki ga za sabo puščajo traktorji.« pravi domačin in član sveta KS Tomišelj Slavko Pavlič.

Razen nekaterih, so zdaj vse hiše v Brestu priključene na kanalizacijsko omrežje (skupaj je v vasi kakih 70 hiš). Toda iz odtočnih jaškov na cesti zaudarja, po čemer sklepajo, da kanalizacija najbrž sploh ne požira vseh odpadkov. Odkar je v Brestu vodarna, je tudi podtalnica menda padla kar za kaka dva, če že ne za tri metre, medtem ko je včasih, kot pravijo, povsod izvirala voda. Potok Bršnek, na primer, se je že čisto izsušil.

BRANKO VRHOVEC

800 let stara cerkev

Breščani se radi ponašajo s svojo podružnično cerkvijo sv. Andreja. Ta je bila menda zgrajena že pred 800 leti – v času kuge. Toda cerkev se, kot ugotavljajo, vse bolj pogreza, razen tega pa jo načenja še vlaga. Treba bi bilo zgraditi drenažo.

DRUGA VAŠKA POSEBNOST PA JE BREŠKI GRADIČ, v katerem so bili včasih delavci okoliških grofov. Gradit je leta 1664 sezidal grof Ivan Krištof Portner.

BRANKO VRHOVEC

Brest: vodni viri so vse skromnejši

Vnanje Gorice, Brezovica

Tudi Svet KS Vnanje Gorice se pospešno odziva na oživljanje vasi, saj so zbrali povezovalca aktivnosti JOŽETA ZABKARJA, ki mu želimo uspešno delo v korist vseh.

Ob dnevu Zemlje je bilo veliko izgovorjenih in napisanih besed, vendar edino dejanja, čeprav majhna, spreminjajo realnost. Tako smo se po Potresni procesiji odpravili na ogled ARBORETUMA Volčji potok in spetoma obiskali rastlinjak Ksenije Kos v Domžalah in po ugodnih cenah kupili sadike, ki nas bodo spominjale na veselo doživljanje v skupnosti, krasile naša dvorišča in s tem tudi polepsšale izgled vasi.

Na Jurjevo pa so praznovali skavti in sprejeli veliko novincev med viteze reda Svetega Jurja.

Gasilci smo imeli svoj praznik 3. maja v Notranjih Goricah in 10. maja na Brezovici.

3. maja so imeli tudi srečanje krajanov pri cerkvi Sv. Duha v Vnanjih Goricah (blagoslov novega zvonca, posvečenega Mariji kraljici miru, ki nam je vzor in priporok medsebojne ljubezni kot velikega smisla oživljanja vasi.

Na Brezovici se pripravljamo na pogovor o novi občini, povabljeni so tudi strokovnjaki s tega področja.

Opazno podporo čutimo s strani občine Vič in mesta Ljubljane, tako za naša prizadevanja za zblizevanje občanov, kot zlasti ob pripravah na praznovanje 10. letnice delovanja folklorne skupine Rožmarin iz Vnanjih Goric. Vsem ki razumejo in spodbujajo naša prizadevanja, se iskreno zahvaljujemo.

Želimo, da bi tudi v prihodnje nadaljevali s skupnimi močmi – v zadovoljstvo vseh občanov, saj si to tudi zaslužimo, mar ne!

DRAGO STANOVNIK

FRŽOLARJEV kuharski tečaj

Kuhati bi radi dobro znali zato v tečaj smo se vpisali. Organiziral ga je Drago vsem bil na razpolago.

Mojster Aleš rad pokaže, kdaj in kako se kaj namaže. S poprom jed-izboljša vsako, četudi manjšo ima napako.

Majda organizirati je pomagala, spretna, skrbna se žrtovala. V tečaju bila je zbrana, pri vaščanih spoštovana.

Prostore pri Geršaku smo dobili, v kontakt pravi vstopili. Tu pri vas veselo je bilo, da večkrat bo še tako. Hvala vam vsem od srca, bilo mnogo lepih je žela. Znanja obilo, ki smo ga odnesli, vsak na dom svoj bomo ponesli.

Marijan KOZMERNIK

Sprejem skavtov med viteze Sv. Jurja

IŠKI ŽUPNIK ANTON KOŠIR O MARIJINEM PRIKAZOVANJU NA KUREŠČKU

»Cerkev nikoli ne bo rekla, ali gre za božji glas ali ne«

»Kraljica miru sem. Na tem kraju obnovite molitev. Tukaj se srečujete z mojim in Sinovin Srce.«

Te besede naj bi verjeli, ki ga imenujemo kar s psevdonimom Šnaverski 10. februarja predlani na razvalinah cerkve na Kureščku spregovorila sama Mati Marija, in Kurešček je odšel spet postal romarski kraj za stotine vernikov, ki bi se radi poklonili Devici Mariji.

Globoko verni Šnaverski, ki dotlej še nikoli ni niti slišal za Kurešček (nanj naj bi ga opozorila Mati Marija med njegovim obiskom v Medjugorju) je bil kasneje pričel tudi Marijinega prikazovanja, in vsakokrat mu je ta pustila zdaj dalje, zdaj krajše sporočilo, v katerem je pozvala k spravi, molitvi.

»Hvaležna sem vsem, ki se odzivajo mojim vabilom. Mnogoča, ki v njej živite, potrebuje svetlobo, posredujete jo, bodite luč! Jaz, vasa Mati, sem z vami. Blagoslovjam vse in molim z vami za tiste, ki ste mi jih izročili. Ostanite moji zvesti otroci.« se je glasilo Marijino sporočilo pod improvizirano cerkevno zgradbo na Kureščku 8. junija lani.

Mnogi jemljejo poročila o prikazovanju Marije in njenih skrivnostnih sporočil kar najbolj resno, drugi s skepsjo. Kaj pa o vsem tem menijo v židanski župniji, v katero sodi cerkev Marije Kraljice miru na Kureščku? Župnik Anton Košir, ki uživa spoštovanje vernikov daleč naokoli pravi:

»Zasebna doživetja so vedno stvar posameznika. Cerkev nikoli ne bo rekla, ali je to božji glas ali ni. Človek, ki vse to doživlja, je izjemno uravnotežen in globoko religiozen ne dela si nobene reklame. Tudi ljubljanski nadškof, ki je ponavadi do teh pojavov rezerviran, nima odklonilnega stališča. Sam pa za to nisem obdarjen.«

Prvo svetitve, posvečeno Mariji, je menda stalo na Kureščku že v 15. stoletju. Spritno izmenje razgledne točke so v času turskih vpadov na tem hribu kurili kresove in s tem opozarjali okoličane na turško nevarnost. Po tem je hrib tudi dobil današnje ime – Kurešček (od glagola kuriti). Skozi stoletja so cerkev večkrat požgali in razširili, v 18. stoletju pa je dobila baročni režim. Že vizitacijski zapisnik, sestavljen pred skoraj 250 leti, omenja svetitve na Kureščku kot »cerkev Marije Kraljice miru«. Romarski značaj je cerkev ohranila vse do druge svetovne vojne, ko je bila cerkev laže poškodovana. Po vojni pa jo je skoraj povsem uničil zok časa. Vse poskuse, da bi jo obnovili, je preprečil tedanji politični režim. Lani spomladi je napoved stekla pobuda za obnovo cerkve. Mojstri in prostovoljci so očistili ruševine, obnovili in dozdali stene, položili betonske oboke, stavbo pa prekrili z bakreno pločevino.

»Vesel sem, da je prišla pobuda iz cele Slovenije, da se začelo obnavljati in da je cerkev zdaj spet pod streho. Če bo vse posreči, bo do kraja letošnjega avgusta končana celotna obnova cerkve.« je zadovoljen z vsestransko skrbjo za zgodovinsko cerkevno zgradbo na Kureščku župnik Anton Košir. Naslednje sporočilo Matere Marije pričakujejo 5. avgusta.

BRANKO VRHOVEC

K Marijini cerkvi na Kureščku prihaja vse več ljudi

ALI STE VEDELI?

Ahec, prve dni pomladi

Ni se čuditi, da mesjani toliko silijo v te kraje, nekateri kar na črno, saj vakega, ki ga poi zanese vrnika, očara lepota tega področja, pa še velik del zemeljske zgodovine ima kot na dlani. Namreč, razločno je videti nekdanji ravniki, na višini okrog 650 m, ki pa so ga sčasoma razrezale vode iške, Dračice in Zelmečice ter izdoble sedanje globoke

debr. Na zahodnem obzorju te prastare planote kipi kvivku vremenski prerok Krim, družbo mu dela pečati Mokrec, zraven njega stremi pod nebo znameniti Kurešček, na jugu ima kot na dlani. Namreč, razločno je videti nekdanji ravniki, na višini okrog 650 m, ki pa so ga sčasoma razrezale vode iške, Dračice in Zelmečice ter izdoble sedanje globoke

BRANKO VRHOVEC